

Příloha č. 8 – kalkulace ceny povrchové vody

Vodní zákon a Zakládací listina Povodí Labe, státní podnik, vydaná Ministerstvem zemědělství stanovuje, že státní podnik ve své územní působnosti k úhradě správy vodních toků a správy povodí

- stanovuje ceny za odběr povrchové vody v jednotkové výši v Kč/m³
- přijímá platby k úhradě správy vodních toků a správy povodí

Vodním zákonem je stanoveno, že platby za odběry povrchové vody slouží úhradě správy vodních toků a k úhradě správy povodí.

Povrchová voda patří do kategorie zboží, u něhož se uplatňuje věcně usměrňovaná cena. Do ceny povrchové vody odebrané z vodních toků a ostatních povrchových vod lze zahrnout pouze ekonomicky oprávněné náklady doložené z účetnictví, přiměřený zisk a daň. Odpisy lze zahrnout do ceny max. ve výši skutečně uplatněné. Do ceny povrchové vody nelze zahrnout náklady na činnosti a tvorbu prostředků rozvojové potřeby, které jsou předmětem dotací poskytovaných ze státního rozpočtu, ze státních fondů, popřípadě hrazeny z jiných zdrojů, a rovněž náklady a zisk za další činnosti poskytované prodávajícím za úplatu.

Výpočet – kalkulace ceny povrchové vody

Z celkových plánovaných nákladů státního podniku předmětného roku jsou vyčísleny náklady na povrchovou vodu. Podíl nákladů a množství předpokládaných odběrů povrchové vody v m³ tvoří průměrnou cenu povrchové vody. V poměru 1 : 2 až 1 : 7, je rozpočítaná průměrná cena na konkrétní dvě ceny, tj. cena pro průtočné chlazení parních turbín a na cenu vody pro ostatní užití. Vyčíslení nákladů na povrchovou vodu z celkových plánovaných nákladů předmětného roku, je v poměru skutečnosti předchozího roku a plánu aktuálního roku. Skutečné náklady na povrchovou vodu předchozího roku jsou stanoveny procentním poměrem na konkrétních nákladových střediscích.

Výpočet ceny má tři fáze:

- zpracování výchozí - základní kalkulace ceny povrchové vody příštího období
- zpracování ověřovací kalkulace ceny povrchové vody běžného roku
- zpracování kontrolní kalkulace ceny povrchové vody předchozího období

Průkaznost kalkulace ceny povrchové vody musí být dokladována pro potřeby vnitropodnikové, požadavky odběratelů a pro případné kontroly státních orgánů a organizací k této činnosti oprávněných. V první řadě se jedná o naplnění § 11 zákona o cenách, podle kterého je prodávající povinen vést evidenci o cenách uplatňovaných při prodeji, pokud jde o ceny podléhající věcnému usměrňování cen, a to k prokázání dodržení stanoveného způsobu regulace.

PPM Ing. Beránková, Pulpán 17.12.2022

Metodika výpočtu – OS 19/2022

Účel

Účelem dokumentu je stanovení pravidel a postupů pro výpočet kalkulace ceny PV

Závaznost

Dokument je závazný pro zaměstnance státního podniku, kteří se podílí na výpočtu ceny PV.

Použité zkratky a pojmy

Použité zkratky

DHM	Dlouhodobý majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
FIN	Odbor financování
FŘ	Finanční ředitel
LVC	Labská vodní cesta
MF	Ministerstvo financí
MVE	Malá vodní elektrárna
MZe	Ministerstvo zemědělství
OON	Ostatní osobní náklady
PHM	Pohonné hmoty
PLa	Povodí Labe, státní podnik
PPM	Odbor plánování, personalistiky a mezd
PV	Povrchová voda
TPČ	Odbor technickoprovozní činnosti
TŘ	Technický ředitel
VT	Vodní tok

Základní pojmy

pro účely tohoto předpisu a dle něho vydaných dalších předpisů jsou definovány takto:

Povrchová voda

Povrchovými vodami jsou vody přirozeně se vyskytující na zemském povrchu; tento charakter neztrácejí, protékají-li přechodně zakrytými úseky, přirozenými dutinami pod zemským povrchem nebo v nadzemních vedeních. Útvar povrchové vody je vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, například v jezeru, ve vodní nádrži, v korytě vodního toku.

Věcně usměrňovaná cena

Cena, které je cenovým věstníkem určen závazný postup při její tvorbě nebo kalkulaci.

Aplikace HOPV

Aplikace PLa umožňující evidenci smluvních vztahů k odběru PV, zaznamenávání předpokladu potřeby PV na následující období za účelem výpočtu ceny PV, hlášení odběru PV elektronickou cestou, plánování a provádění kontrol odběrných míst, evidenci faktur za odebranou PV a ukládání protokolů z provedených kontrol odběrných míst.

Platba k úhradě správy vodních toků a správy povodí

Vodním zákonem je stanoveno, že platby za odběry PV slouží úhradě správy VT a k úhradě správy povodí. MF vydává seznam zboží s regulovanými cenami platnými pro všechny prodávající a kupující. PV patří do kategorie zboží, u něhož se uplatňuje věcně usměrňovaná cena. Do ceny PV lze zahrnout pouze ekonomicky oprávněné náklady doložené z účetnictví, přiměřený zisk a daň. Odpisy lze zahrnout do ceny max. ve výši skutečně uplatněné. Do ceny PV nelze zahrnout náklady na činnosti a tvorbu prostředků rozvojové potřeby, které jsou předmětem dotací poskytovaných ze státního rozpočtu, ze státních fondů, popřípadě hrazeny z jiných zdrojů, a rovněž náklady a zisk za další činnosti poskytované prodávajícím za úplatu.

V podmínkách PLA, jsou ekonomicky neoprávněné náklady:

- náklady daňové a cenově neuznané definované v aktuálně platném účtovém rozvrhu,
- náklady, které vznikly v souvislosti s výnosy z podnikatelské činnosti,
- provozní dotace.

Užívání PV, zejména odběry, reguluje stát formou vodoprávními úřady vydávanými povoleními k odběru PV právnickým a fyzickým osobám. Zároveň stanoví povolené množství odebíraných PV a účel odběru. PLA s těmito odběrateli uzavírá dohodu o podmínkách odběrů PV z VT, po dobu platnosti povolení k odběru PV. Každý, kdo odebírá PV z VT, je povinen uhradovat platbu k úhradě správy VT a u odběrů PV z významných VT a ostatních PV, také k úhradě správy povodí, a to podle účelu užití odebrané PV, v jednotkové výši v Kč/m³, podle skutečně odebraného množství PV.

Cena za odběr PV se stanoví dle § 101 odst. 1, 2 a 3 vodního zákona pro celé území v územní působnosti PLA, zvlášť pro účely užití:

- pro průtočné chlazení parních turbín,
- pro zemědělské závlahy,
- pro PV k ostatnímu užití.

Odběry PV jsou zdanitelným plněním podle zákona o DPH. Pro DPH je uplatňována snížená sazba. Odebrané množství PV se stanoví na základě přímého měření odběratelem, který má povinnost tuto hodnotu v rozdělení dle účelu užití každý měsíc zadat do aplikace HOPV. Způsob a četnost měření stanovuje vyhláška o způsobu a četnosti měření množství a jakosti vody. Výše platby se vypočte vynášením množství skutečně odebrané PV za uplynulý kalendářní měsíc (případně jiné období, nepřesahující jeden kalendářní rok, dohodnuté se správcem VT, ve kterém k odběru PV dochází) snížené o množství PV, na které se platba nevztahuje (pokud odebrané množství PV je menší než 6 000 m³ za kalendářní rok nebo 500 m³ za měsíc), cenou za odběr PV stanovenou správcem VT podle zákona o cenách.

Způsob tvorby cen za jednotkové množství odebrané PV

Tvorba ceny je regulována výměry MF zveřejňovanými v Cenových věstnících, které jsou každoročně vydávány v závěru roku, a jimiž se vždy vymezuje na příští období zboží, u něhož se upravuje způsob výpočtu věcně usměrňovaných cen.

Tvorba ceny za jednotkové množství odebrané PV vychází z průměrné ceny veškerých odebraných PV v územní působnosti PLA (bez DPH) s její následnou diferenciací v poměru 1:2 až 1:7 pro cenu PV pro průtočné chlazení parních turbín k ceně PV pro ostatní užití, a to na období jednoho roku.

Postup při kalkulaci ceny PV

Zjištění úrovně nákladů

Struktura plánu nákladových položek je definována v příloze č. 1, jejichž hodnoty jsou naplňovány:

- Opravy a údržba DHM: roční plán sestavuje TPC nejpozději do 30. 9. aktuálního roku pro rok následující a vychází z průběžně aktualizovaného střednědobého plánu oprav, zejména na podkladě technicko-bezpečnostních prohlídek vodních děl,
- Odpisy DHM: PPM na podkladě aktuálního stavu dlouhodobého majetku rozšířeného o předpokládané zařazení DHM z ukončené investiční výstavby a z nákupu strojů a zařízení nezařazovaných do staveb a dle odpisového plánu,
- Mzdy včetně OON: plánovaná hodnota je stanovena PPM na podkladě rozboru mzdového vývoje a trendu průměrných výdělků,
- Sociální a zdravotní pojištění: plánovanou hodnotu stanovuje PPM dle platných legislativních opatření v závislosti na plánu mezd,
- Spotřebu materiálu, paliv, energie, služeb a ostatních nákladů: stanoví PPM meziroční indexovou metodou, přičemž vychází z předpokládaného koeficientu inflace cen materiálu, energie a služeb, s přihlédnutím k požadavkům závodů a odborných útvarů ředitelství PLA.

Nc = náklady celkem

Určení výše hospodářského výsledku

S ohledem na potřeby v sociální oblasti, v návaznosti na časové řady, je stanovena výše hospodářského výsledku, vycházejícího obvykle z nákladovosti a přiměřeného procenta zisku.

$Zc = \% * Nc = \text{zisk celkem}$

Stanovení výše výnosů

$Vc = Nc + Zc$

Zjištění výše výnosů a nákladů bez vlivu nezapočitatelných nákladů

Dn = nezapočitatelné, ekonomicky neoprávněné náklady k promítnutí do kalkulace ceny PV. Zohledňují se v rekalkulaci ceny PV na podkladě skutečnosti za uplynulé období. V rámci plánovací přípravy a z ní odvozených hodnot pro kalkulaci ceny PV (fáze 1 a fáze 2 definovaná v kapitole 4.4.) se zahrnují plánované hodnoty.

$Vi = Vc - Dn = \text{očištěné výnosy}$

$Ni = Nc - Dn = \text{očištěné náklady}$

Zjištění výše ekonomicky oprávněných nákladů pro kalkulaci ceny PV

V návaznosti na zvyklosti PLa při sledování vodohospodářských výkonů se pro účely kalkulace ceny PV rozplánují náklady Ni na jednotlivá nákladová střediska. V jednotlivých fázích kalkulace a rekalkulace ceny povrchové vody se jmenovitě zohlední náklady na opravy DHM, a to v rozvržení těchto nákladů na jednotlivá nákladová střediska dle teritoriální příslušnosti DHM (ne tedy dle nákladového střediska zajišťujícího investorské zabezpečení). Dle procentuálního rozvržení užitků se propočtou náklady na jednotlivé užitky:

- Režii (Nre),
- Plavbu (Npl),
- Energii (Nen)
- PV (Npv)
- Ostatní (Nos).

Režie je v závěru výpočtu celopodnikově rozpuštěna na ostatní užitky v poměru nákladů na tyto užitky.

$Dd = \text{souhrn dotací}$

$Sn = Npl + Nen + Npv + Nos$

$Rpl = Npl / Sn * Nre = \text{podíl režie na plavbu}$

$Rpv = Npv / Sn * Nre = \text{podíl režie na PV}$

$N = Npv + Rpv + Npl + Rpl - Dd = \text{ekonomicky oprávněné náklady}$

Stanovení přiměřeného zisku z tržeb za PV

Přiměřeným ziskem spojeným s výrobou a prodejem zboží podléhajícího věcnému usměrňování cen je zejména zisk určený na pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku a pozemků, na zvýšení základního kapitálu, na tvorbu fondů, jejichž tvorba a naplňování je uložena právními předpisy. S přihlédnutím k dlouhodobému vývoji lze v podmínkách PLa zisk do 5% z ekonomicky oprávněných nákladů vynaložených na správu VT a správu povodí považovat za zisk přiměřený.

$Z = \text{přiměřený zisk}$

Zjištění odběrů povrchové vody

Odbor PPM zjišťuje od odběratelů předpokládaný objem odběrů PV na kalkulované období, a to pro odběry z drobných VT a odběry z významných VT a ostatních PV, v členění na vodu pro průtočné chlazení, na vodu pro závlahy a pro ostatní užití.

Výpočet ceny povrchové vody

$C = P + ZZ + UP + O$

C = celkový objem zpoplatněných odběrů v tis. m³

P = objem odběrů průtočného chlazení v tis. m³

ZZ = objem odběrů zemědělských závlah

UP = objem odběrů na zatápění umělých prohlubní

O = objem zpoplatněných odběrů pro ostatní užití v tis. m³

$$CC = N(1 + Z/100) / C$$

CC = průměrná jednotková cena všech zpoplatněných odběrů v Kč/m³ bez DPH

N = ekonomicky oprávněné náklady v daném časovém období v tis. Kč

Z = přiměřený zisk v %

$$TC = C * CC$$

TC = celkové tržby za odběr PV bez DPH v tis. Kč

$$CO = TC / (O + P / n_p)$$

CO = jednotková cena odběrů pro ostatní užití bez DPH v Kč/m³

n_p = poměr jednotkové ceny vody pro ostatní užití k jednotkové ceně vody pro průtočné chlazení

$$CP = CO / n_p$$

CP = jednotková cena odběrů za průtočné chlazení bez DPH v Kč/m³

Hodnocení kalkulace ceny povrchové vody

Každá kalkulace ceny PV na určité období prochází časově třemi fázemi:

- Fáze 1 – zpracování výchozí kalkulace ceny PV příštího období na základě očekávané skutečnosti nákladů běžného roku a předpokladu nákladů předmětného roku, předpokládaných meziročních indexů a na podkladě odběrateli sdělených údajů (o odběrech PV) jak v očekávané skutečnosti běžného roku, tak předpokladu na příští období. Tato cena je cenou, která je oznámena jednotlivým odběratelům v aplikaci HOPV a bude uplatněna při fakturaci.
- Fáze 2 – zpracování ověřovací (průběžné) kalkulace ceny PV běžného roku na základě skutečných nákladů předchozího roku, plánu nákladů podniku běžného roku a na podkladě nahlášených odběrů PV na běžný rok.
- Fáze 3 – zpracování kontrolní (výsledné) kalkulace ceny PV předchozího období na podkladě skutečně dosažených hodnot předchozího roku ve všech komponentech ovlivňujících cenu.

Časový průběh zpracování kalkulace ceny PV

Průzkum předpokladů odběratelů na odběry PV na příští období dle kapitoly 4.3.7.

Zajistí: PPM

Termín: 15. 8. běžného roku

Návrh kalkulace ceny PV (fáze 1) spolu s návrhem celopodnikového finančního plánu v ročních objemech ve struktuře výnosů a nákladů dle kapitoly 4.3.

Zajistí: PPM

Termín: 15. 11. běžného roku

Schválí: FŘ

Provedení ověřovací (průběžné) kalkulace ceny PV (fáze 2)

Zajistí: PPM ve spolupráci s FIN

Termín: 30. 5. předmětného roku

Provedení kontrolní (výsledné) kalkulace ceny PV (fáze 3)

Zajistí: PPM ve spolupráci s FIN

Termín: 31. 4. následujícího roku

Dokladování kalkulace ceny PV

Průkaznost kalkulace ceny PV musí být dokladována pro potřeby vnitropodnikové, požadavky odběratelů a pro případné kontroly státních orgánů a organizací k této činnosti oprávněných. V první řadě se jedná o naplnění ustanovení zákona o cenách, podle kterého je prodávající povinen vést evidenci o cenách uplatňovaných při prodeji, pokud jde o ceny podléhající věcnému usměrňování cen, a to k prokázání dodržení stanoveného způsobu regulace.

V podmínkách PLA bude každá kalkulace dokladována úschovou následujících dokumentů v PPM po dobu nejméně 3 roky po skončení platnosti stanovené ceny:

- Tabulkou struktury výnosů a nákladů specifikovanou v příloze č. 1
- Tabulkou dle vyhlášky v příloze č. 2
- Finančním plánem aktuálním v časové úrovni pro níž je kalkulace ceny PV zpracovávána
- Jmenovitý seznam odběratelů s předpokládanými, respektive skutečnými odběry povrchové vody dle časové úrovně, v níž je kalkulace ceny PV zpracovávána
- Výpočet nákladů na PV podle odstavce 4.3.5 této směrnice se samostatným položkovým vyčíslením nákladů nezahrnovaných do ceny PV, pokud je součástí časové úrovně ve smyslu kapitoly 4.3.4. této směrnice
- Výpočet kalkulace ceny PV podle odstavce 4.3.8. této směrnice

Odpovědnosti a pravomoci

Činnost	PPM	TPČ	FIN	ŘŘ	TR		
Výpočet ceny PV	P	S	S	V			
Prováděcí plán oprav		P		V	V		
Rekapitulace neinvestičních dotací			P				

Vysvětlivky: **P** - provádí, **S** - spolupracuje, **V** – schvaluje

Související dokumenty

Vnitřní dokumenty

- Řád ŘP/1/Ř/KGŘ/2021/02 Organizační řád
- Řád ŘP/1/Ř/KGŘ/2022/01 Spisový řád
- OS 6/2021 O účetnictví
- OS 8/2018 Pravidla pro ochranu osobních údajů
- OP/2/OS/OTPČ/2022/05

Vnější dokumenty

- Statut Povodí Labe, státní podnik

Právní předpisy

- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)
- Zákon č. 263/1991 Sb., o účetnictví
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
- Zákon č. 526/2001 Sb., o cenách
- Vyhláška č. 450/2009 Sb., kterou se provádí zákon č. 526/1990 Sb., o cenách
- Vyhláška č. 20/2002 Sb., o způsobu a četnosti měření množství vody
- Metodický pokyn MZe č. j.15194/2002–6000
- Metodický pokyn MZe č. j.15322/2015–MZE-15112
- Cenové věstníky vydávané MF

Závěrečná ustanovení

Nejsou

Přílohy

8.1. Příloha č.1 Kalkulace ceny PV

8.2. Příloha č.2 Kalkulace ceny PV dle přílohy platné vyhlášky

8.1 Příloha č. 1 Kalkulace ceny PV

Kalkulace ceny povrchové vody na rok

Ukazatel	"A" tis. Kč	"B" tis. Kč	"C" %	PV tis. Kč
Náklady celkem				
v tom:				
opravy				
odpisy				
mzdy vč. OON				
SaZdr. poj.				
spotřeba materiálu				
spotřeba energie a PHM				
služby				
ostatní				
finanční náklady				
Podíl z nákladů				
Výnosy				
v tom:				
tržby za PV				
tržby za MVE				
ostatní tržby				
ostatní výnosy				
finanční výnosy				
neinvest.dotace -povodn.LVC				
ost.neinvest.dot.				
Hospodářský výsledek				
Zisk %				
Odběr PV v mil. m3				
v tom voda chladičí				
voda ostatní				
Cena 1m3 vody chladičí				
ostatní				
zemědělská				

"A" předpokládaná skutečnost předchozího roku

"B" návrh plánu zpracovávaného období

"C" v % = "B" / "A" * 100

8.2 Příloha č. 2: Kalkulace ceny PV dle přílohy platné vyhlášky

Kalkulace ceny PV dle přílohy platné vyhlášky

	v tis. Kč
Náklady PV celkem	
v tom:	
1. Přímý materiál	
2. Přímé mzdy	
3. Ostatní přímé náklady	
v tom:	
opravy	
služby	
energie	
4. Nepřímé náklady	
v tom:	
a) výrobní režie	
b) správní režie	
c) odpisy	
5. Ostatní náklady	
6. Zisk	
odběry PV v tis.m3	
7. Cena PV	

Článek 3

Kalkulace jednotkové ceny povrchové vody pro průtočné chlazení parních turbín
v Kč/m³

Tvorba jednotkových cen povrchové vody pro průtočné chlazení parních turbín vychází z průměrné jednotkové ceny všech odběrů v rámci územní působnosti jednotlivých státních podniků Povodí (bez DPH) s možnou diferenciací v poměru 1:2 až 1:7 jednotkové ceny povrchové vody pro průtočné chlazení parních turbín k jednotkové ceně povrchové vody pro ostatní užití, a to na období jednoho roku.